

Hamarøy kommune
Marie Hamsuns vei 3
8294 Hamarøy

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Christian Skogstad,

Uttalelse med innsigelse til deler av detaljreguleringsplanen for Sagbrukstomta – Hellmobotn/Vuodnabáhta - Hamarøy

Fylkesmannen viser til høring datert 20.08.20 av detaljreguleringsplanen for Sagbrukstomta.

Detaljreguleringsplanen legger til rette for etablering av fritidsboliger i Hellmobotn/Vuodnabáhta i Hamarøy kommune. Totalt legges det opp til syv fritidsboligparseller, samt næringsformål med tanke på videreføring av eksisterende kombinert fritidsbolig- og sagbruksvirksomhet nordøst på eiendom 253/5. Videre avsettes sjøområdet utenfor som friluftsområde.

Fylkesmannen er i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 22.12.17 gitt ansvar for å samordne innsigelser fra regionale statsetater i Nordland i plansaker. Til denne planen foreligger det ved fristutløpet ingen innsigelser fra andre statsetater, og derfor ingen samordningsplikt. Eventuelle høringsuttalelser fra statlige etater vil derfor oversendes kommunen direkte.

Innsigelse

Fylkesmannen fremmer innsigelse til deler av detaljreguleringsplanen for Sagbrukstomta. Nærmere bestemt fremmes det innsigelse til fritidsboligformålet og byggegrensen mot Hellmovassdraget. Dette begrunnes med konflikt med statlige retningslinjer for vernede vassdrag.

Innsigelsen fremmes i medhold av plan- og bygningsloven § 5-4 første ledd og tredje, jf. nærmere presisering i rundskriv T-2/16 kap. 3.12 femte kulepunkt. Planforslaget er etter vår vurdering i konflikt med de statlige føringene for ivaretagelsen av verdiene langs vernede vassdrag. I tillegg vurderes utvidelsen som det her planlegges for å komme i konflikt med et nasjonalt viktig friluftslivsområde og dermed T-2/16 kap. 3.10 første kulepunkt.

Begrunnelse

Hellmovassdraget er et vassdrag av særskilt interesse, og er derfor gjennom St.prp. nr. 118 (1991-92) «Verneplan IV for vassdrag» underlagt vern. I rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag, gitt ved kongelig resolusjon av 10.11.99, er det blant annet nedfelt som nasjonalt mål for

forvaltningen av de vernede vassdrag at en skal unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø. Selv om hele nedbørfeltet er vernet mot kraftutbygging, er RPR for vernede vassdrag forutsatt å ha innvirkning på planlegging og virksomhet i områder som har betydning for vassdragets verneverdi, noe som i første rekke vil gjelde vassdragsbeltet og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av dette.

Hellmobotn er en svært viktig kvartærgeologisk forekomst i form av breelv- og bresjøavsetninger. Fjordbotnen inngår i et stort område med stor variasjon i geologiske former. En rekke endemorener, breelavsetninger, flere store grotter og det imponerende Hellmojuvet er med på å gi området svært stor verneverdi. Området er spesielt fra et geologisk synspunkt. Det er mange, skarpe, store randmorener som viser samspillet mellom lokale isbreer og innlandsisen. I denne sammenheng er også vassdragets utløpsområde i sjø verdifullt.

Det er videre svært viktige friluftsjakter knyttet til Hellmobotn. Fjordbunnen er, i tillegg til å være et populært utgangspunkt og/eller endested for turer til fjells, til riksgrensa og videre østover til de store svenske nasjonalparkene, svært mye benyttet til rekreasjon og fiske. Elvene står svært sentralt i denne forbindelse, og vassdraget og dets funksjonelle kantsone er av denne grunn spesielt viktig å skjerme om. Selv om mye av fiske og ferdsel skjer oppstrøms dette området eller på Biedásiden (vestsiden av vassdragets helt nederste del), benyttes også østsiden. Den allmenne ferdselen foregår ofte langs toppen av morenen langs skråningen mot vassdraget og det eldre elveløpet.

Kantsonen har mange viktige funksjoner, og det har fra sentralt hold lenge vært signalisert at områder langs vann og vassdrag bør unngås nedbygd. Gjennom Meld. St. nr. 18 (2015-2016) har regjeringen uttalt mål om at friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles bl.a. gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av friluftslivsområder.

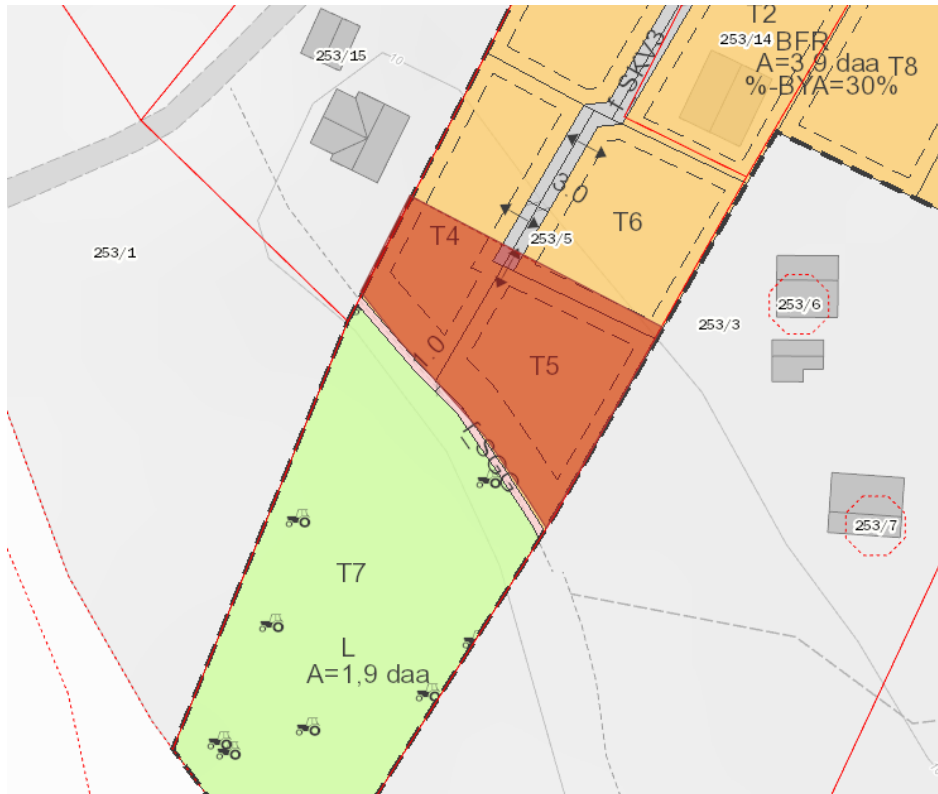
Hensynet til verneverdiene tilknyttet vassdraget og ferdsel langs elva ble uttrykkelig bedt hensyntatt i vårt innspill ved planoppstart. Dette er ikke tilstrekkelig imøtekommet gjennom foreslått avsettelse av gangveg og byggegrense til gangvegen på fem meter. Fylkesmannen vurderer avstanden mellom fremtidig fritidsbebyggelse innenfor fritidsboligparsellene T4 og T5 og moreneskrenten å være for kort. En realisering av planen vil medføre forringelse av dette ferdselsområdet, og i stor grad være til hinder for opphold her. Videre vil ytterligere bebyggelse for nærme skråningen bidra til å endre landskapsbildet rundt elva og opplevelsen her.

Fylkesmannen er videre uenig i at eldre bebyggelse i to tilfeller blir liggende nærmere morenekanten enn den forslåtte i seg selv er et argument for å tillate ytterligere nedbygging av vassdragets kantsone. Det må i lys av nye lover, føringer for planleggingen og interessehensyn, samt et endret kunnskapsgrunnlag om trusselbilde for naturmangfold, foretas nye avveininger om bruk og vern av arealene langs verdifulle vassdrag. I dette ligger det blant annet at det på reguleringsplannivå må tas nærmere stilling til disponeringen også med tanke på allmennhetens bruk av området slik den er i dag og fremtidig bruk langs østsiden av Hellmovassdragets nedre del.

Det vil ut fra allmennhetens rett til ferdsel og opphold også langs østsiden av den nedre delen av vassdraget være uheldig med bebyggelse innenfor T5 og den sørvestlige delen av T4. Fylkesmannen er klar på at bebyggelse nærmere enn ca. 20 meter fra foreslått innregulert gangveg ved elva vil stride med gjeldende rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag og de gjeldende friluftslivhensyn som gjør seg gjeldende her. I utgangspunktet burde hundremetersbelte langs vassdragets skjermes for bebyggelse, men eksisterende fritidsboliger og det faktum at arealet er avsatt til fritidsboligformål i overordnet plan muliggjør bygging nærmere elva.

Det fremmes etter det forannevnte innsigelse til det rødskraverte området i følgende kartutsnitt. Fylkesmannen ber samtidig at det sees på muligheten for å gi T5 en alternativ lokalisering på den berørte eiendommen, men da trukket vekk fra morenekanten mot elva (dvs. bak tenkt byggegrense som dagens fritidshusbebyggelse på gnr 235 bnr 14 og 3 representerer).

Figur 1. Kartutsnitt med avgivelse av innsigelsesområdet (rød skravur).

Planfaglig mangel

I tillegg til innsigelsen finner Fylkesmannen grunn til å påpeke en planfaglig mangel knyttet til anvendelsen av arealformålet «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone». I planforslaget er friluftsområder benyttet, jf. underinndelingen som er foretatt med sikte på reguleringsplaner i vedlegg I til kart- og planforskriften. Underformålet «*friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*» er områder der friluftsliv er den sentrale i bruken av sjøen/vassdraget og ev. tilhørende strandsone. Etablering av flytebrygge til bruk for fritidsboligeiendommene og næringsvirksomheten vil ikke være i tråd med arealformålet. Her foreligger det en åpenbar motstrid mellom planbestemmelsen og plankartet/arealformålskategorien. Dersom dette området skal fungere som friluftsområdet, slik intensjonen bak arealformålet er, må bestemmelsen om flytebrygge for fritidsboligeiendommene og næringsvirksomheten strykes. Et eventuelt flytebryggeanlegg som ledd i tilrettelegging for allmennheten vil imidlertid kunne være i tråd med formålet. I motsatt fall, må hele eller det reelle området som skal benyttes til småbåtanlegg reguleres som eget formål i henhold til § 12-5 nr. 6.

Videre saksgang

Innsigelsen medfører at planen ikke kan egengodkjennes av kommunestyret slik den nå foreligger. Dersom kommunen avsetter skravert område vist i figur 1 som natur- og friluftsområde i henhold til pbl. § 12-5 nr. 5, ansees innsigelse som imøtekommet.

I motsatt fall vises det til rundskriv H-2/14 *Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven* for videre behandling.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Torfinn Sørensen
fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Norges vassdrags- og energidirektorat
Nordland fylkeskommune